

11. Biogasanlæg – veje og trafik

Biogasanlægget ved Vinge/Tjele oplagrer over 10 tons og vil således være på listen over en risikovirksomhed.

I fase 2 vil biogasanlægget væsentligt bevirke en forøgelse af den tunge trafik på Hobro Landevej med 20-30 %. På Vingevej vil den tunge trafik øges med 30 %.

Det vil med 750 lastbiler pr. dag fra biogasanlægget og 50 lastbiler pr. dag fra foderstoffabrikken, DLG give 800 lastbiler pr. dag på Hobro Landevej. På hverdage i arbejdstiden kl. 6-18, kommer der 1 lastbil i minuttet på Hobro Landevej, 60 % fra øst og 40 % fra vest.

Der mangler meget vigtige oplysninger fra forvaltningen om udgifter til vedligehold af alle de kommunale veje, hvor der skal køre 800 lastbiler pr. dag. Det er først og fremmest Hobro Landevej og Vingevej. Men alle byer omkring Tjele Langsø vil blive belastet af massiv lastbiltrafik.

I miljørapporten kan der kun være enighed om, at "Befolkningens sårbarhed i driftssituationen over for trafikens påvirkning på trafiksikkerheden vurderes at være høj, fordi påvirkningen af mennesker kan være direkte skadende ved påkørsler".

Det er uansvarlig politik at 5000 borgere i Tjele området skal have et biogasanlæg, hvor vejnettet ikke er gearet til den massive trafik.

Støjberegninger er kun udregnet på én lastbils gennemkørsel. Der vil altid være flere lastbiler i hobe, så det er den samlede støjbelastning for det antal, der kan køre igennem byerne særligt Foulum, Formyre og Sjørring samt de øvrige byer på A16 – Ørum, Kvorning og Hammershøj. Vorning får også forøget gennemkørsel af lastbiler. Der er beboelse, hvor støjgrænserne ikke er tilstrækkelig undersøgt eller beskrevet. Der står anført, at man overholder støjgrænserne på 58 dB. Men da lastbilerne er angivet at køre mellem kl. 6-18, og Miljøstyrelsen tillægger et genetillæg fra kl. 22-07 på 10 dB, må lastbilernes støj kun være 48 dB. Dette er ikke nærmere belyst.

Biogasanlæg skal placeres meget tæt på motorvej eller også være gårdbiogasanlæg, så der ikke forekommer den massive transport som her ved biogas ved Vinge/Tjele.

Fejl og mangler i – Udkast til miljøgodkendelse

I teksten fremgår flere gange følgende: *Fejl! Henvisningskilde ikke fundet*, og det er uklart hvad fejlen er og hvilken henvisningskilde, der henvises til.

Sundhed

Lastbiler bidrager væsentlige til luftforureningen gennem udstødningsrør. Men dette er kun en del af lastbilers bidrag til luftforurening. De to andre syndere er dækslitage og bremseslitage. Når dæk slides ned, løsriver tusindvis af små partikler sig.

Disse mikroskopiske partikler indeholder syntetisk gummi og plastik - begge dele lavet af olie og dermed fossil-baseret. Dette er blot et af utallige produkter produceret af den petrokemiske industri.

Alt dette bidrager til drivhuseffekten, men forårsager samtidig også betragtelig sundhedsskade gennem partikelforurening i luften, som befolkningen indånder. Bremseslitage medfører tilmed en betydelig luftforurening.

FN vurderer endda, at »luftforurening er den største miljømæssige risiko for menneskets helbred og en af de største årsager til død og sygdom globalt«. Og slitage er ikke kun af dæk og bremses. Det er også af selve vejene, vi kører på.

Vejnettet

Alle veje fører derfor til... mere forurening. Et vejanlæg udleder massive mængder klimaskadelige drivhusgasser. For at bygge veje bruges der beton, asfalt og stål. Alle tre har en meget stor negativ klimapåvirkning.

Anlæg, udbygning og vedligehold af vejnettet fører til meget stor ekstra belastning af CO₂. Altså et massivt bidrag til at øge klimakrisen. Dette er helt uafhængigt af, om lastbilerne er elektriske eller ej eller skal køre på e-methanol.

Miljøkonsekvensvurderinger

Det beskrives i bilag – Udkast til miljøgodkendelse for biogasanlægget, at *"De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er at sikre omgivelserne mod lugt og støjgener, luftforurening, jord- og grundvandsforurening samt sikre, at arbejdsprocesserne sker ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)".*

Der er kun beskrevet afværgeforanstaltninger med et beredskab, når uheldet sker. Det er ikke tilstrækkelige, da biogasanlægget placeres på område med særlige drikkevandsinteresser, OSD, Natura 2000-områders nærhed samt § 3 beskyttet natur.

Viborg Kommune beskriver at: *"I miljøkonsekvensrapportens kapitler om vand, biodiversitet og Natura 2000-områder er der foretaget en nærmere vurdering af betydningen af kvælstofdeposition, samt øvrige påvirkninger af Natura 2000-områderne og § 3-beskyttet natur omkring Energiklyngen"*

Men der er manglende miljøkonsekvensvurderinger, som beskrevet i høringssvaret i afsnit om

- Vandmiljø
- Biodiversitet
- Natura 2000-områder

Projektområdet og dets næromgivelser rummer en høj biologisk værdi og en række beskyttede arter, levesteder og spredningskorridorer. Den planlagte opstilling af Energipark Tjele vil få betydelige og langtrækkende konsekvenser for natur og dyreliv – både på kort og lang sigt. Disse konsekvenser er utilstrækkeligt belyst i Miljøkonsekvensrapporten, og i flere tilfælde direkte bagatelliseret, i strid med gældende retningslinjer, myndighedsudtalelser og forsigtighedsprincipper.

Viborg Kommune ignorerer forsigtighedsprincippet i Habitatdirektivets artikel 12 og EU-Domstolens praksis (bl.a. C-98/03), som fastslår, at beskyttede arter ikke blot må skades i det enkelte tilfælde, men at risikoen alene – uden bevis for sikkert fravær af skade – forpligter myndighederne til at undlade tilladelse. Dette forsigtighedsprincip nævnes ikke i MKR, og der foretages ingen vurdering af ophobede risici, f.eks. hvor tajagasædgæs og flagermus både påvirkes af habitatfragmentering og driftsrelateret dødelighed.

Det kan ikke udelukkes, at der kan være en væsentlig påvirkning på grundvandsforekomster med MFS, jf. §8 i indsatsbekendtgørelsen, BEK nr 797 af 13/06/2023, skal dette indgå i miljøkonsekvensrapporten, også selvom konklusionen der måtte være, at det skal håndteres senere i det enkelte projekt. Den ny vandområdeplan for 2021-2027 indeholder opdaterede afgrænsninger og tilstandsvurderinger for vandområder.

Uvildighed og tillidsbrud

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af det private firma Rambøll. Det er en aktør, som har økonomisk interesse i projektets realisering, men har også haft ansvaret for at beskrive de miljømæssige konsekvenser og foreslå afværgetiltag. Rambøll har udarbejdet Grundvandsanalysen 2024 for Viborg Kommune som er inkluderet i miljørapporten. Her beskrives, at etablering af Energipark Tjele -

1. Placeringen er uhensigtsmæssig i forhold til grundvand,

2. Projektets fremtidige anvendelse vurderes at være mere grundvandstruende

På trods af disse udsagn, konkluderes det modsatte i miljørapporten, at der ikke vil ske skader på grundvandet.

Det er anført i miljørapporten, at den dækker over både planlægning og det ansøgte projekt, men det er ikke muligt at sikre sig, at dette skulle være tilfældet på det foreliggende grundlag. Dette er især begrundet i, at der ikke er en (klar) adskillelse i rapporten af afsnit, der dels er rettet imod en miljøvurdering af planlægning og dels er rettet imod en miljøkonsekvensvurdering i projektet. Det er således ikke muligt for læseren at sikre sig, at miljørapporten lever op til kravene i miljøvurderingslovens afsnit II og III og dermed op til lovens § 6.

Som konsekvens af ovenstående står det ligeledes klart, at miljørapporten og den gennemførte miljøvurderingsproces ikke kan leve op til kravene om håndtering af interessekonflikt i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40, stk. 2 for så vidt angår Vandrammedirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Dette er især begrundet i det forhold, at den

samme myndighed, Viborg Kommune, både er planlæggende og miljøvurderende i.f.t. den gennemførte planlægning samtidig med, at den selvsamme myndighed ligeledes har skullet sikre sig, at den udarbejdede miljørapport opfylder minimumskraverne i miljøvurderingsloven, jf. lovens §24, stk. 1. Det fremgår ikke af miljørapporten eller af det bilagsmateriale, som Viborg Kommune har lagt på egen hjemmeside, hvorledes kommunen har sikret sig, at kommunen både kan være koncipist af miljørapporten og samtidig leve op til minimumskraverne uden at der foreligger en konflikt med kravene i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40 stk. 2.

Konklusivt er det uklart, hvorvidt miljørapporten lever op til Miljøvurderingslovens § 6 og at der, som konsekvens heraf, ikke er sket den nødvendige funktionelle opdeling af myndighedsansvaret i sagen i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens § 40.

Denne inhabilitet og interessekonflikt er ikke blot uhensigtsmæssigt – det er i modstrid med:

- **Miljøvurderingsloven**, der kræver “uafhængig og uvildig vurdering”,
- **EU’s VVM-direktiv**, som understreger kravet om tillid og gennemsigtighed,
- Og **almindelige krav til habilitet og armlængde** i myndighedssager.

Der er ikke foretaget nogen uvildig review eller kvalitetssikring – og Viborg Kommune har ukritisk overtaget vurderingerne, selv hvor disse klart strider mod faktiske forhold eller mod egne politiske målsætninger.